

ligere bebyggelse i kystlandskaberne: borg- og kirkeruiner m. m. bringer tidsfaktoren ind i betragtningen. Steers' billedbog er således i mange henseender en righoldig samling.

Axel Schou.

W. W. Schulejkin: *Theorie der Meereswellen*. Tysk udgave ved Dr. Erich Bruns. Akademie-Verlag, Berlin 1960. 158 pg. 17 × 24,5 cm. DM 26,—.

Det foreliggende arbejde er en omfattende redegørelse for de moderne russiske, stærkt udbyggede teorier om havbølger. Teorierne er i høj grad undersøgt og støttet ved forsøg i et særligt, cirkulært bølgebassin. Læsning af bogen kræver gode matematiske forudsætninger. Interesse for geografer har måske afsnittene om bølgeenergi og brydning af bølger på lavt vand.

Sofus Christiansen.

Jacques Bourcart: *Problèmes de Géologie Sous-Marine*, i serien *Évolution des Sciences*. Masson et Cie, Paris 1958, 128 pg, 14,5 × 22,5 cm. 980 (gl.) fres.

Til den voksende række af litteratur om den submarine geologi følger denne bog sig smukt. Bogen er ment som en appetitvækkende opfordring til studium af denne specielle del af geologien; Bourcart har derfor valgt enkelte emner ud, som særligt er genstand for den aktuelle debat.

Bogens første del omhandler fastlandssokkelens (le Précontinent), den anden behandler kysten, og den sidste spørgsmålet om fastlandets niveauændringer.

Der tages mange problemer op i bogen; der er i virkeligheden få områder af emnekredsen, der ikke strejfes. Bourcart nøjes imidlertid ikke med at påvise problemerne, oftest vedføjer han egne konklusioner. Undertiden er de stridende mod de konventionelle. I bogens første del betragtes således fastlandssokkelens former som et resultat af en normalerosion på tørt land. Teorierne for de submarine canyons' oprindelse omtales i denne forbindelse. Hvis disse canyons er blevet til på landjorden, forudsætter det en relativ havstigning på ca. 2500 m! I bogens anden del, hvor kysten behandles, fremhæver forf., at klinter er terrestriske former. Havets virkning på kysten er af underordnet betydning. Klipperne ved Bretagne nedbrydes væsentligt ved kemisk forvitring. Forvitringen finder sted i en zone, hvor der findes en stærk bevoksning af lav (*Verrucaria*). Efter ødelæggelse af den nederste del af klippen styrter eller skrider overdelen ned, hvorefter havet evt. fjerner det nedstyrtede materiale. Betragtningssmåden kan vel næppe tilbagevises, men den systematiske nedvurdering af havets erosionskraft virker ejendommelig for en dansk opfattelse. Kystmorfologer kommer vist let til at ligge under for en vis lokalvirkning!

Bogen vil uden tvivl sætte frugtbar debat i gang.

Sofus Christiansen.

T. F. Gaskell: *Under the Deep Oceans*. Eyre & Spottiswoode, London 1960. 15 × 22 cm. 240 pg. 25 sh.

Forf. har været leder af den anden »Challenger« ekspedition, der gik rundt om Jorden og varede 2 år. I bogen berettes populært om ekspeditionens forløb. De opgaver, ekspeditionen varetog, var væsentligst en seis-